

skupine drevja, ki kinčajo kraj. Za te nasade pa se mnogo bolj priporoča hruške nego jablana, ker poslednja preveč razprostre korenine, ki segajo v njive. Nikakor pa ni dobro saditi vrst drevja, ki visoko zraste, ker je nevarno zaradi strele.

Ako hočejo gospodarji posebno gledati na lepoto, lahko si umislijo na pr. v posameznih skupinah drevje, da postavijo med nje klopi in mize, kar je v poletnem času jako ugodno, le da ne sme podpirati lenobe.

Posebno koristno je pa, nasajati z drevjem obal potočkov in strug, to pa ne samo s sadjem, marveč tudi z drugim drevjem, najbolje z vrbo, pa z vrbo one plemenite vrste, ki je posebno porabna za pletarstvo. Drevje ob potokih varuje bregovje, da je ne raztrga voda in ako nese še posebnih koristi, kakor sadje in pletarska vrba, je to dvojnega pomena. Seveda ni pozabiti potokov, ob katerih raste sadje, pregraditi tu in tam z „rakami“ ali mrežami iz lesa ali žice, da voda ne odnaša sadja, ko dozoreva.

Menimo, da nasvet, zasajati s sadnim drevjem razna taka tla, ki dosedaj ne prinašajo nobene koristi, sprejmo mnogi gospodarji z veseljem. Naj le pomislijo, koliko je še takih krajev, ki bi se dali izborno izkoristiti, kakor na pr. s trnjevjem in drugo tako šaro preprežene livade. Ali ni razumneje tako šaro izklesiti, pa nasaditi sadno drevje, če tudi najnižje vrste, gotovo donaja več koristi ko robida!

Vedeti pa treba, da se stroški bolj in bolj množijo na gospodarstvu, da treba tudi skrbno gledati na to, kako se bodo pomnožili dohodki.

Kmetijske raznoterosti.

Razpis daril iz cesarja Franca Jožefa I zaklada za stare in zveste kmetijske posle. Iz tega zaklada, ki je bil ustanovljen l. 1898. v proslavo vladarjeve petdesetletnice, se letos odda deset daril po 20 kron. Ta darila se razdele meseca decembra takim kmetijskim poslom s Kranjskega, ki še sedaj služijo in se izkažejo, da so npravnega vedenja in da služijo mnogo (najmanj 30 let) neprenehoma pri eni in isti hiši, ki se peča s kmetijstvom, pa doslej še niso bili obdarovani. Prošnje je vložiti do 10 decembra t. l. pri podpisnem odboru. Vsaka prošnja (ki je ni treba kolekovati) mora biti potrjena od domačega gospoda župnika in od županstva. Podpisani odbor prav prijazno prosi vse one, ki so jim taki posli znani, naj jim opozore na ta razglas ter jim pomagajo sestaviti prošnjo, ali pa naj jo naredo na mesto njih. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, 15. novembra 1902

Poučni in zabavni del.

Partl v Miklavževem spremstvu.

(Spisal A. Zavabil).

(Konec.)

Vrag, ki hodi uprav ob tem času v Miklavževem spremstvu po hišah, sicer rožlja z verigami v vreči

ter spravi marsikaterega razposajenega fantalina v hipni strah, a s seboj vendar nikogar ne vzame. Vrag v spremstvu sv. Miklavža namestuje in predstavlja princip zlega, v čigar oblasti je bilo po naukih katoliške cerkve paganstvo pred Kristom, dočim Miklavž predločuje zmago krščanstva, ki je prevladalo pekel. Kaj pa je pri tem dogodku najčudnejše, je to, da je moč krščanstva prisilila celo peklenške moči, da morajo služiti njegovemu smotru in sicer s tem, da vzbujajo strah in grozo pri ljudeh ter potemtakem odvrčajo ljudi od zlega. Tak pomen ima Miklavžev pohajkovanje iz krščanskega smatrališča. Vrag pa, ki je kot Miklavžev spremljevalec navadno zvezan ali prepašan z verigami, pomeni poraz in popolno uničenje paganstva. Pagani so v strahu častili svoje malike kot krute bogove ter provzročevali elementarnih nesreč, a tisti bogovi, ki jih je izmislil le strah ljudi pred neznanskimi silami narave, so se morali končno toliko ponižati, da so postali pokorni služabniki Miklavževi (namreč kristijanstva).

V različnih deželah in krajih nastopa vrag v raznih podobah in z raznimi šegami. V pruski Šleziji se imenuje v obče „ta hudi“ ter je oblečen v narobe obrnjen kožuh. Slovenci so ga nazvali partlnom in svoje dni je bila šega v mariborskem semenišču, da so ta dan domači strežniki obdarovali vsakega bogoslovca, ter mu dali pri večerji pod prtič na okrožniku — medenega partlna. Prav imenitnega „Miklavža“ z nebrojnim spremstvom partlnov pa prirejajo po samostanih, kjer se spremstva udeleži malodane ves samostanski naraščaj in edino ta večer smejo hoditi vragovi med posvečenim zidovjem ter slobodno obiskovati samostanske prebivalce, drugoč baje obletujejo meniške celice samo nebeški angeljčki — če je res.

Na Štajerskem hodi partl v ovčji koži, v roki ima vile in na hrbtu koš. V Dalmaciji in kjekod po Hrvatskem hodi Miklavž brez hudiča, in kod hodi, ne pretepava otrok, temveč jih le straši. Nasprotno pa je ogrski partl, zlasti med Slovaki, pravi surovež. Tam je namreč Miklavž učiteljeva žena, a vruga predstavlja — učitelj. Miklavž deli otrokom svete podobice, rožne vence in razne svetinjice, vrag pa marljivo vihti v roki palico, s katero prideta včasih v neljubo dotiko tudi gospodar in gospodinja, če sta bila med letom preveč trdosrčna in gluha za učiteljeve zahteve. Tam na Ogrskem, zlasti med Slovaki, se je namreč še ohranila ona, malo hvalevredna šega, kakor je bila tudi pri nas še pred kakimi 60 leti, da dobiva učitelj svojo plačo kar od faranov, ter hodi večkrat v letu po okolici, da si nabere kaj krompirja, fižola itd. da z otroci in z ženo doma ne pogine gladu. Blaženo učiteljsko življenje! Ako pa je kateri gospodar med letom kaj malo ali nerad dajal, ga na Miklavževu sme kaznovati — vrag-učitelj. Pri tem ganljivem obhodu na Miklavževu nosi tudi vrag-učitelj na hrbtu